

Đuro Pilar - Hrvatski velikan

Znaš li tko je bio Đuro Pilar?

Đuro Pilar

Rođen u Slavonskom Brodu, 22.travnja 1864.

Premинуo u Zagrebu, 19.svibnja 1893.

Hrvatski [geolog](#)*, sveučilišni profesor, prvi profesor [astronomije](#) na [zagrebačkom sveučilištu](#), rektor** Sveučilišta u Zagrebu, putopisac i šahist.

**geolog - Geolozi proučavaju postanak, razvitak i građu stijena koje tvore Zemljinu koru, otkrivaju ležišta vode i mineralnih sirovina te planiraju i nadziru tok njihova pridobivanja i iskorištavanja. Geolozi su istraživači.*

***rektor - je naziv za voditelja sveučilišta (i drugih visokih škola)*

Đuro Pilar

Rođen je kao najstariji sin od petero djece u obitelji u kojoj su mu i djed i otac bili kovači. Dobio je ime **GEORGIUS (Đuro)**

Znaš li značenje njegovog imena ?

- a) Slavan
- b) Zemljoradnik
- c) Kovač

ZANIMLJIVOST: njegovo ime znači čovjek koji obrađuje zemlju a Pilar se cijeli život bavio proučavanjem Zemlje...

GEORGIUS - *inačica grčkog imena Georgios (Geōrgios) što znači "zemljoradnik".*

Đuro Pilar

Rođen je oko blagdana Jurjeva pa je tako dobio i ime Đuro. Imao je nadimak.

Imaš li ga ti?

Možeš li pogoditi koji mu je bio nadimak?

- a) Đuka
- b) Đurinjo
- c) Đurica

ĐURICA (Gjurica)

Đuro Pilar

Nakon osnovne (Pučka dječaka škola) srednju školu polazi u Osijeku a maturira u Zagrebu. Budući je bio nadaren i vrijedan u daljnjem mu je školovanju pomogao biskup [Josip Juraj Strossmayer](#). On mu je tako postao mecena.

Znaš li tko ili što je MECENA?

- a) Osoba koja prodaje automobile marke Mercedes
- b) Osoba koja daje podršku i potporu umjetniku ili znanstveniku
- c) Dio kovačkog alata

Na molbu lokalnog župnika, Strossmayer je Pilaru pomagao financijski kako bi mogao studirati u Zagrebu, Parizu i Bruxelles-u.

ZANIMLJIVOST: uz podršku svog „mecene” Đuro odlazi u Bruxelles (*Belgija*) gdje **u isto vrijeme** u samo 9 mjeseci doktorira filozofiju uz studij geologije.

Đuro Pilar je bio svestran.
Neki bi rekli renesansni čovjek...

Đuro Pilar

Đuro je bio poliglot što znači da je znao nekoliko jezika.

Što misliš koliko?

- a) 2
- b) 4
- c) 7

Njemački

Engleski

Ruski

Hrvatski

Francuski

Talijanski

Češki

Đuro Pilar

Đuro je imao nekoliko hobija.
Omiljeni mu je bio ŠAH. Tako je Đuro pobijedio na prvom šahovskom turniru u Hrvatskoj (*Zagreb, 1886.*)

Znaš li igrati šah?

ZANIMLJIVOST: Često poznat kao igra za intelektualno darovite, šah je najbolji sport za vježbanje najvažnijeg organa u našem tijelu: mozga.

Đuro Pilar

Đuro je bio i glazbeno nadaren. Svirao je jedan žičani instrument.

Možeš li pogoditi koji?

- a) Gitaru
- b) Violinu
- c) Glasovir

Đuro Pilar

Osim astronomije i geologije Đuro Pilar se bavio i mineralogijom.

Znaš li što je MINERALOGIJA?

- a) Znanost o eksplozivnim minama
- b) Vještina ispijanja mineralne vode
- c) Znanost o mineralima

Mineralogija- znanost o mineralima

Minerali - osnovna komponenta od koje su izgrađene stijene čvrste zemljine kore.

ZANIMLJIVOST: najveća kolekcija minerala se nalazi u muzeju [TerraMineralia](#) u Freibergu, (Njemačka)

Đuro Pilar

Đuro je volio i putovati. Često je putovao i pisao [putopise](#) o svojim doživljajima. Njegov najpoznatiji putopis je o putovanju kroz nama susjednu državu, s kojom imamo najdužu kopnenu granicu.

Znaš li koja je to zemlja?

- a) Mađarska
- b) Italija
- c) Bosna i Hercegovina

ZANIMLJIVOST: Hrvatska graniči sa čak 5 država; BiH, Mađarska, Slovenija, Italija, Srbija i Crna Gora. Najkraća kopnena granica je sa Crnom Gorom – 22,6km

Đuro Pilar

Đuro se bavio mnogim stvarima pa tako i Astronomijom.

Znaš li što je ASTRONOMIJA?

- a) Bolest astronauta
- b) Znanost o svemiru i nebeskim tijelima
- c) Istraživanje horoskopa

ASTRONIMIJA je (grč. ἀστρονομία: zvjezdoznanstvo) je znanost o nebeskim tijelima i pojavama u svemiru te o njegovu ustroju.

ZANIMLJIVOST: u Hrvatskoj postoji nekoliko zvjezdarnica od kojih je najpoznatija u Višnjanu u kojoj je otkriveno mnoštvo svemirskih tijela (7 asteroida, 3 kometa...)

Đuro Pilar danas...

Danas se u čast Đure Pilara:

- ✓ Osnovna škola u Slavonskom Brodu se zove po njemu
- ✓ Postoji ulica Đure Pilara u Zagrebu i Slavonskom Brodu
- ✓ Njegova zbirka minerala je još uvijek dio postavke Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu
- ✓ Po njemu se zove planinarski dom na obroncima Dilja
- ✓ Organiziraju se izložbe njegove ostavštine
- ✓ Postoji slikovnica o njegovom životu
- ✓ I dalje razgovara o njemu kao osobi koja je u samo 47 godina života učinila toliko mnogo...

ZANIMLJIVOST: danas u [Hrvatskom prirodoslovnom muzeju](#) postoji kartonska silueta Đure Pilara s kojom se može fotografirati.

PONOVIMO:

- Rođen u Slavonskom Brodu
- Geolog
- Šahist
- Osnivač 1. šahovskog društva
- Osnivač nekoliko novih katedri na Zagrebačkom Sveučilištu
- Putopisac
- Profesor
- Rektor
- Mineralog
- Petrolog
- Astronom
- Glazbenik
- Poliglota
- Preminuo u Zagrebu u 47.godini života

Đuro Pilar - Hrvatski velikan

*Autor: Igor Nikičić, dipl.uč.
Siječanj 2020.*

